

"UKRAINIAN LABOR NEWS" Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ. Видає Створариство "Українських Робітничих Вістей".

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Неповищення в газеті рубрики не звертається, хіба що дописувачеві явно зазначити, що бажав звороту своєї рукописи на випадок її неповищення та залучити поштово марку на її пересилку.

ДО ЧОГО ДІЙШЛА НІМЕЧЧИНА?

Завдяки французській окупації Рурського басейну Німеччина опинилася нині в такім катастрофічному положенні, в яким не знаходила жадна європейська держава після закінчення великої війни.

Коли Французи заняли Рурцину, німецьке правительство зарядило в окупованій території пасивний опір і піддержувало його морально і матеріально.

Більше як місяць тому назад німецьке правительство подало Франції і Бельгії, що воно відкаже пасивний опір в Рурцині, однак під умовля, що окупаційні власти дозволять повернути прогнані з Рурцини Німці та освободять тих, що зістали засуджені Французами і сидять по в'язницях.

Таким робом відкалення пасивного опору в Рурцині зовсім не поправило відносин в Німеччині, а навпаки — це їх погіршило. Вартість німецької марки почала падати стрімголов в долину, ціни на всі споживчі продукти почали шалено підноситися, а по деяких містах і зовсім не ставало поживи, особливо товчів і картофелів.

Щоб бодай в часті увити собі теперішній економічний стан Німеччини, треба взяти під увагу такі факти. Скільки німецьких паперових марок в обігу в перші тижні жовтня обчислювано на квадранціони. Це є сума, якої це можна собі увити звичайним розумом.

В той час, як Німеччина знаходиться над берегом цілковитої економічної руїни, а німецька працююча класа примирає з голоду і продає свою кров на вулицях міст в надії добитися від когось кусника хліба, — в той сам час німецька країна рекація планує державний переворот і встановлення явної диктатури буржуазії на всій території, що істнує в Італії, Болгарії і Еспанії.

В той сам час в двох інших провінціях — Саксонії і Турингії — державну власть мають в своїх руках комуністи і соціалісти. В обох цих провінціях є комуністично-соціалістичні правительства, які мають за собою більшість в тамошніх соймах. І між комуністично-соціалістичною Саксонією а центральним правительством в Берліні прийшло до непорозуміння і боротьби.

Між реакційною Баварією і комуністично-соціалістичною Саксонією зривано дипломатичні зносини. Американські кореспонденти доносять, що між обома провінціями може прийти до формальної війни, яка була б сигналом до революції в Німеччині.

Перед німецькою робітничою класою, а головню її авангардом Комуністичною Партією, лежить тепер важке завдання — використати теперішнє положення Німеччини в своїм власнім інтересі, в інтересі революції. Є надія, що вона це зробить. Навіть соціалісти під напором мас стають разом з комуністами для оборони інтересів робітничої класи перед буржуазією.

Перед залученням фронтом комуністів і соціалістів буржуазія не встоїть. Як сказав тов. Брандлер в Москві, німецькі комуністи вважають, що можуть захопити державну власть в свої руки, однак більше турбуються тим, чи зможуть її відержати з огляду на "сусідів" Польщу, Чехословаччину і Францію.

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ, СЕКЦІЙ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ І У.С. Р.П.К.

Товариші і Товаришкі! Якраз наближається місяць листопад, себто червоний місяць, котрий є призначений на переведення кампанії помічч "Українським Робітничим Вістям", "Голосови Праці", "Голосови Робітниць" і партійному "Вістникуви".

Про потребу такої помічч ми тут не будемо говорити, бо така потреба відома всім організованим робітникам, бо вона ведеться з року на рік і без неї не може істнувати ні одна робітничая газета. Ми тут скажемо лише кілька уваг щодо практичного переведення такої кампанії, від якої залежить її успіх.

Віннігеські українські робітники і робітничі організації в товаристві при Укр. Роб. Дімі, зробили вже заходи щодо переведення листопадової кампанії на помічч своєї преси. Вони скликали в середу 17. жовтня спільне засідання делегатів відділів Стов. Укр. Роб. Дімі, Секції Жен.-Роб., У.С. Р.П.К. і Р.З.Т.

В нещода пополуноди, дня 28. жовтня комітет скликав загальний мітинг членів всіх робітничих організацій при У.Р.Д. на тім мітингу вголосили лекцію про значіння робітничої преси, щоб перше все самі організовані робітники і робітничі знали, чому вони повинні помагати своїй пресі.

РОБІТНИЧИЙ РУХ В ПОЛЬЩІ І ГАЛИЧИНІ.

(Від нашого львівського кореспондента.)

Пролетарський рух в Польщі серед важких зусиль оборонити своє істновання. Матеріально живеться важко, куди гірше чим за давних царсько-австрійських часів.

Щоб успішно боротися проти цього, мусів пролетаріят закинути всі ілюзії про патріотизм, вітчизну, національну державу, та ввійти солідарно до боротьби зі своїм ворогом капіталістичною диктатурою.

Від кількох місяців серед робітництва цілої Польщі і прилучених до неї країв про істнування не говориться, як про одностайний пролетарський фронт. Це про те, щоб підключити всі сили в реакцію, фашизм і націоналізм, які в Польщі підносять голову та опановують ціле життя, зєднати всіх робітників без огляду на їх політичні угруповання, партійність і релігію.

Проти такого одностайного фронту виступила П.П.С., за нею пішов "Бунд".

Нині серед робітників є дві групи, два фронти. Є гвардія буржуазії, яка своїм фронтом стоїть при диктатурі капіталу в Польщі та обороняє її. Сюди нале-

жуть П.П.С., жидівський "Бунд", правіца Полаєй-Ціон і німецькі соціал-демократи націоналістичного напрямку з Лодзі, Шлеска, Бялої і т. д. Іх завданням є підтримати капіталістичну Польщу проти революції і комунізму.

Гарні соціалісти, нема що казати. І дійсно тепер П.П.С. масово викладає з основаних нею професійних спілок комуністів в Україні.

Це робиться тоді, коли секретар амстердамського професійного Інтернаціоналу (до якого належить і П.П.С.) Фімен веде акцію за одностайним фронтом і злиттям на грунті революції Амстердаму і Москви.

Революційний робітничий табор, який у нас створив вже свою організацію і йде одностайним пролетарським фронтом проти капіталізму, складається з комуністів, У.С.Д.П., польських незалежних. Він презентує дійсно інтернаціоналізм, якого нема в таборі П.П.С. і компанії. Не дивно, що одностайний пролетарський революційний фронт пориває за собою робітників мимо агітації П.П.С. В цілому ряді міст революційний фронт здобув сильний ґрунт.

Навіть П.П.С., щоб ратувати перед упадком, заключає нерозумні угоди солідарно з одностайним фронтом. Правда, робить це з мусу і опісля

зриває фронт. Але все таки ми зискуємо нових прихильників серед робітництва.

Одностайний фронт у Львові на 4. мая ц. р. приніс нам багато користі, спровадив в наші ряди багато робітників. Так само скористали ми при одностайному фронті у виборах до Каси Хорих в Гірничій Дуброві.

Львів цілий тиждень був свідком страйку міських робітників. Страйкувало кілька тисяч, не йшли трамваї, не було світла, не чищено вулиць, хочь військові обсадили всі варстати і смяло гнало людей до роботи.

Нічого не помогло. Страйку ніхто не зломив через повних 6 днів.

Причиною страйку і то безпосередню було усунення з праці і посади голови організації міських робітників за це, що він в газеті піднімав критику міських робітників.

В обороні свого товариша і провідника робітники стани до страйку. Президія міста цюфнула звільнення з посади, але страйкуючі поставили

ВІЙСЬКОВА ДИКТАТУРА В ЕСПАНІІ.

Європа має тепер ще одну реакційну диктатуру, несприятливу навіть тоненькою заслоною демократизму. В вересні сподобалося генералови Прімо ді Рівера, генеральному капітанови міста Барцельони, розпустити міністерство Альгусета та мадрідський парламент і кинути — до коша-той клаптик паперу, що його називали "конституцією королівства Еспанії".

Еспанія наслідком свого сподарського розвалу не має для синів своєї аристократії та середньої буржуазії ніяких краших шляхів кар'єри, як військова служба. Еспанія мусить кормити майже 25.000 офіцерів. Не беручи під увагу злочасного Марока, вона не має ніяких колоній, де могла б зайняти свою армію.

Чотири дані створюють витинний шлях еспанської політики: 1. фінансові недобори, 2. мароканські невдачі, 3. гноблення робітництва, 4. неминучий упадок монархії.

В 1917 році, в котрому повстали юнти, сильно зріс також рух еспанського робітництва, посиблий розвитком промислу в часі війни. Неспокій в Барцельоні й Валенсії створили масу дуже революційного але анархічно настроєного пролетаріату, що не мав ані тривкої організації, ані ясної програми, ані властивої революційної політики.

В 1917 році, в котрому повстали юнти, сильно зріс також рух еспанського робітництва, посиблий розвитком промислу в часі війни. Неспокій в Барцельоні й Валенсії створили масу дуже революційного але анархічно настроєного пролетаріату, що не мав ані тривкої організації, ані ясної програми, ані властивої революційної політики.

В 1917 році, в котрому повстали юнти, сильно зріс також рух еспанського робітництва, посиблий розвитком промислу в часі війни. Неспокій в Барцельоні й Валенсії створили масу дуже революційного але анархічно настроєного пролетаріату, що не мав ані тривкої організації, ані ясної програми, ані властивої революційної політики.

економічні домагання. Тому, що президія міста не хотіла уступити — страйк тягнувся 6 днів.

Проти страйкерів виступили військові і поліція. Голову організації міських робітників і кількох провідників арештовано. Тоді загала львівських робітників прокламував генеральний страйк.

Цього настрашилась П.П.С., побігла до магістрату і наклонила його, щоб він уступив. Робітники побідили, хочь не в усім, але як на перший раз і сильно закорінені впливи патріотично польські в їх організації, ця побіда страйку, його вигнання віщують, що робітники вийдуть на пролетарський революційний шлях.

Щоб репресіями зладити робітничий і революційний рух у Львові, знесено цілковито закон про свободу зборів. Тепер не можна у Львові урядити ніяких зборів і то навіть для членів організації, бо поліція розганяє і арештує. Це дотичить комуністів, У.С.Д.П. і всіх Українців.

Те саме є теж і на провінції. Львів, 29. вересня 1923. ір.

ти це нечуване марнотраство сил і крові і де жерело неспокійности Мароканців, котрі боронять малої країни, обмеженої морем і кордонами французького Марока? Мілітарний талан Абд-ель-Крима та фанатизм його "гарківи" у святий війні дають за мале, недостаточне пояснення сили того опору. Відкіля бере Абд-ель-Крима зброю? Богато здобуває на ворогах. Але позитивні доносять мадрідські часописи про сильну контрабанду зброєно на кордоні французького Марока.

Котра європейська велика держава заікавлена в удержанню такої першорядної стратегічної позиції напроти самого Гібральтару? І яка друга великодержавна заітересована в тому, щоб виступити на тому місці проти першої? На протязі всього 19 століття, від часу наполеонських воєн, Еспанія й Португалія були залежні від Англії. Еспанська воєнна імпреза в Мароку має отже очевидячки ту саму причину, що й недавня грецько-турецька війна: суперничуючі імперіалістичні держави продилюють кров своїх народів-наймитів!

Мароканська війна мусить отже продовжатися, бо цього вимагають "вищі" інтереси. Але еспанський нарід не хоче вести далі безцільної безконечної війни. При кождому відділі свіжих частин до Мелілі країною проходить хвиля протестів а відділи всьдують на кораблі тільки під явним сном воєнних судів. Недавно, бо 25. серпня ц. р. прийшло до кривавих військових розривів у Малазі, подібні-ж події відбулися в Севільї та Гранаді.

Мароканська війна має отже внутрі країни своє доповнення в погнобленню робітничого руху.

В 1917 році, в котрому повстали юнти, сильно зріс також рух еспанського робітництва, посиблий розвитком промислу в часі війни. Неспокій в Барцельоні й Валенсії створили масу дуже революційного але анархічно настроєного пролетаріату, що не мав ані тривкої організації, ані ясної програми, ані властивої революційної політики.

В 1917 році, в котрому повстали юнти, сильно зріс також рух еспанського робітництва, посиблий розвитком промислу в часі війни. Неспокій в Барцельоні й Валенсії створили масу дуже революційного але анархічно настроєного пролетаріату, що не мав ані тривкої організації, ані ясної програми, ані властивої революційної політики.

В 1917 році, в котрому повстали юнти, сильно зріс також рух еспанського робітництва, посиблий розвитком промислу в часі війни. Неспокій в Барцельоні й Валенсії створили масу дуже революційного але анархічно настроєного пролетаріату, що не мав ані тривкої організації, ані ясної програми, ані властивої революційної політики.

велів арештувати тисячі робітників. Всілякі роди реакційних банд, соматени і т. д. опанували разом з поліцією Каталонський пролетаріят пересаджувано вбивствами, тортурами та тюрмою, прийшло до великих страйків в коपालній області Астурії, де має перевагу соціалістичний вплив. Реформістичні ватажки усували з профспілок комуністів. Але коли білий терор закінчився, анархістичні провідники почали зі свого боку пропаганду проти комуністів та російської революції.

Таке було становище в Еспанії перед заведенням диктатури: монархія без усюкої поваги, дві політичні партії, консервативна й ліберальна, обидві заступили аграрних інтересів, що вели майже однаково політику та рижинали тіжкі особистими протівствами; великий вплив духовенства між селянськими та маломіщанськими масами; важкий гніт податковий; пролетаріят побідений білим терором, зраджений реформістами і розколений анархістами, що не хотіли навчитися нічого з російської революції. Молода й смілива, але це недовідчена комуністична партія; міцно організована та численна офіцерська каста, що має одночасно звязки з реакційними землевласниками, з промисловцями та з середніми верстами населення, зараженими впливом фашистського прикладу; до того продовжування війни. З тих передслосок випливає ясна розвязка проблеми.

Ця проблема бузуб могла мати иншу розвязку, якби на початку цього року, по думці пропозицій комуністів, було прийшло до створення сильною одностайного фронту всіх революційних робітників. Але безсила та роздор в нутрі робітничої класи уможливили перемену реакційної системи. Сьогодні там панують чотири генерали, нехтучую конституцію Еспанії. Кат робітництва Мартінес Анідо пернув до Барцельони, ліва преса поставлена під превенційну цензуру. Під формою мілітарної диктатури великих землевласників та промисловців, еспанський пролетаріят, що вже й так доіс доводі натерпітися, потерпів нові удари, але військова диктатура ані не вратує здегерерованої династії, ані не усує дефіциту, ані не зможе розвязати мароканського питання, для якого неможлива ніяка еспанська розвязка. Диктатура не зможе також задати класової свідомості робітництва. Реакція не в силі створити нічого нового, вона може накинути людям тільки ярмо безконечних страждань і тільки принизити неминучу перемогу революційного руху.

А. Альберт.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

- 20. жовтня 1884 р. процес Дейча за замом на зрадника Горіновича. Дейча заслабо на 13-літню каторгу.
21. жовтня 1878 р. оголошеня закону проти соціалістів в Німеччині.
21. жовтня 1916 р. австрійський соціаліст Фрідріх Адлер забив міністра графа Штірка.
22. жовтня 1884 в Шлісенбургі розстріляно Штромберга й Рогачова.
22. жовтня 1905 р. розпочався І. Всесвітній зїзд землевласників у Петербурзі.
23. жовтня 1917 р. таємна нарада представників Центрального Комітету партії російських більшовиків і військових організацій, на якій вирішено справу про захоплення влади в Росії.
23. жовтня 1918 р. звільнення з в'язниці К. Лібкнехта. Демонстрація в Берліні перед будинком російського посольства на чолі з Лібкнехтом.
24. жовтня 1904 р. жидівський погром в Могиліві.
24. жовтня 1905 р. велика низка страйків по цілій Росії.
25. жовтня 1902 р. величезні аграрні розрухи в Саратовській губернії.